

Hart voor het Natte Hart

Wouter Iedema

Zondag, eind van de middag. Urk. Ik sta bij de vuurtoren en kijk uit over wat in Urk nog steeds 'de zee' heet. Ik hoor hoog gezoem in de lucht. Wolken Veder-muggen volvoeren hun waanzinnige paringsdans. Een mooi eind van een verborgen leven onder water. Als ik een boegbeeld voor het IJsselmeer zou moeten bedenken, zou het de Veder-mug zijn. Het meest succesvolle dier van het Natte Hart. Pas zichtbaar als ze op weg zijn naar hun hoogtepunt. De beste remedie tegen buitendijks wonen. Urk is er aan gewend.

Volgens eeuwenoud ritueel maken de eilanders nog steeds een rondje om de haven. Alleen nu in luxe gezinswagens, liefst met zijn vieren. Urk heeft de Zuiderzee overleefd, het IJsselmeer en de inpoldering. Urk laat zien dat oude grenzen en gewoonten de tand des tijds kunnen doorstaan. Een eiland in het poldermodel. Kun je ver mee komen: Schokland heeft het zelfs tot UNESCO Werelderfgoed geschopt. Aardige bijkomstigheid is trouwens dat het poldermodel juist in de Flevopolders nooit heeft bestaan. Hier had het rijk zelf van begin tot eind alle touwtjes in handen, zonder inspraak.

Ik zie zeilschepen naar de horizon varen, waarachter ik Enkhuizen vermoed. Wat verderop keert een groep Aalscholvers terug naar de Oostvaardersplassen. Van het Zwarte Meer komt een vrachtschip, bestemming onbekend. Het Natte Hart is doorsneden met tal van dergelijke onzichtbare banden. Banden die wortelen in de fysieke werkelijkheid, de natuur en de economie. Sommige banden gaan ver terug in de geschiedenis, andere zijn nog pril. Zo worden op kaarten willekeurige lijnen zichtbaar: die van provincie- en gemeentengren-

Zwarte stern (foto Bert Bos).

Plat form

In deze rubriek is ruimte
voor opinies en reacties

zen. Op het open water van het Natte Hart zelf lijken ze afwezig en zonder betekenis.

Toch zijn deze lijnen voor bestuurders en politici een realiteit. Nog pas sinds 1 januari 1986, maar toch. Het Natte Hart als achtertuin van provincies en gemeenten. Of als je sommige plannen bekijkt eerder het voorland. Iedere provincie en gemeente zegt het beste voor te hebben met hun stukje Natte Hart. Maar wie gaat nu eigenlijk over het Natte Hart? Wie heeft nu eigenlijk echt hart voor het gehele gebied? Want hoe je het ook went of keert, in de regio wordt je niet afgerekend op je zorg voor het Natte Hart. Zo kunnen nieuwe grenzen wel eens hardnekkiger blijken dan verantwoord.

Ik geloof stellig in de beste bedoelingen van eenieder voor het Natte Hart. Maar de geschiedenis leert dat je daar ook in kunt vastlopen. Waarom het poldermo-

del niet weer eens toepassen op het open water, zonder dat daar nu direct een Markerwaard uit ontstaat? Waarom niet nu gewoon zo'n bestuurlijk-maatschappelijk platform instellen, waar Peter Nijhoff en Wim Brandenburg in dit nummer voor pleiten! En betrek daar dan ook direct de natuurorganisaties bij.

Maar alles begint en eindigt met betrokkenheid. En daar wrekt zich misschien wel dat het Natte Hart zo groot en zo weinig toegankelijk is. Je houdt van de bijna on-Nederlandse Steile Bank of van het Hollandse Durgerdam, van de strakke lijnen van de Afsluitdijk of juist van de kronkelige oude dijken van Noord-Holland; maar van het Natte Hart? Het wordt tijd voor een goede promotie van het Natte Hart. Waarin naar voren komt dat het méér is dan de natte contramal van de Flevopolders, dat het kwaliteiten herbergt, waar je als land trots op kunt zijn, en vooral veel Veder-muggen. Deze speciale uitgave van De Levende Natuur en Natura is een goed begin.

Drs C.W. Iedema

RIZA

Postbus 17, 8200 AA Lelystad

email: C.W.Iedema@RIZA.rws.minvenw.nl